

СЕКЦІЯ 3. ІННОВАЦІЇ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ КРАЇНИ.

УДК 338.2:658

*Балашова О.В.,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та підприємництва,
Донбаська державна машинобудівна академія*

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ПРОГНОЗУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Положення України на світовій арені, як учасника глобальних інтеграційних мереж кардинально відрізняється від минулого навіть десятиліття, тому постає головне питання: як можна зайняти стабільну позицію у світі та розробити стратегію сталого та успішного функціонування. Удосконалення управління в різних галузях економіки і різних суб'єктів підприємництва є актуальною - проблемою, для вирішення якої потрібно створення нових, якісних і ефективних систем управління, таких як система оперативного - інноваційного менеджменту. Ця система спирається на методіку і зокрема методи прогнозування інноваційної діяльності.

Метою прогнозування інноваційної діяльності є визначення можливих шляхів вирішення проблеми, а також розвиток об'єкта та вибір найбільш ефективних варіантів досягнення мети.

В економічній літературі [1] виділяють такі напрями досліджень інноваційної політики: фінансування інноваційної діяльності, визначення та захист інтелектуальної власності, відбір перспективних проектів та технологій, тощо. Проте слід зазначити, що планування та прогнозування інноваційного розвитку є особливо важливим аспектом аналізу інноваційної діяльності.

Прогнозування інноваційної діяльності в Україні доки не здійснювалося досить ефективно, бо в країні зберігалася поточна тенденція низької сприйнятливості підприємців до інновацій в порівнянні з країнами ЄС [2].

Під методом прогнозування необхідно розуміти «сукупність прийомів та способів мислення, що дозволяють на основі аналізу

ретроспективних даних, екзогенних (зовнішніх) та ендогенних (внутрішніх) зв'язків об'єкта прогнозування, а також їх вимірювань у межах розглянутого явища або процесу вивести судження про ймовірність його (об'єкта) майбутнього розвитку» [3].

У сфері прогнозування сьогодні чітко видно тенденцію створення комбінованих методів, у яких поєднуються різні підходи та технології. Процес вибору методу прогнозування інноваційної діяльності за більшим рахунком визначає достовірність і точність даних, що одержуються в результаті прогнозування. Методи прогнозування можна розділити на класи за різними ознаками: особливості мети прогнозування, досліджуваного процесу та інструментарію, що використовується (рис. 1).

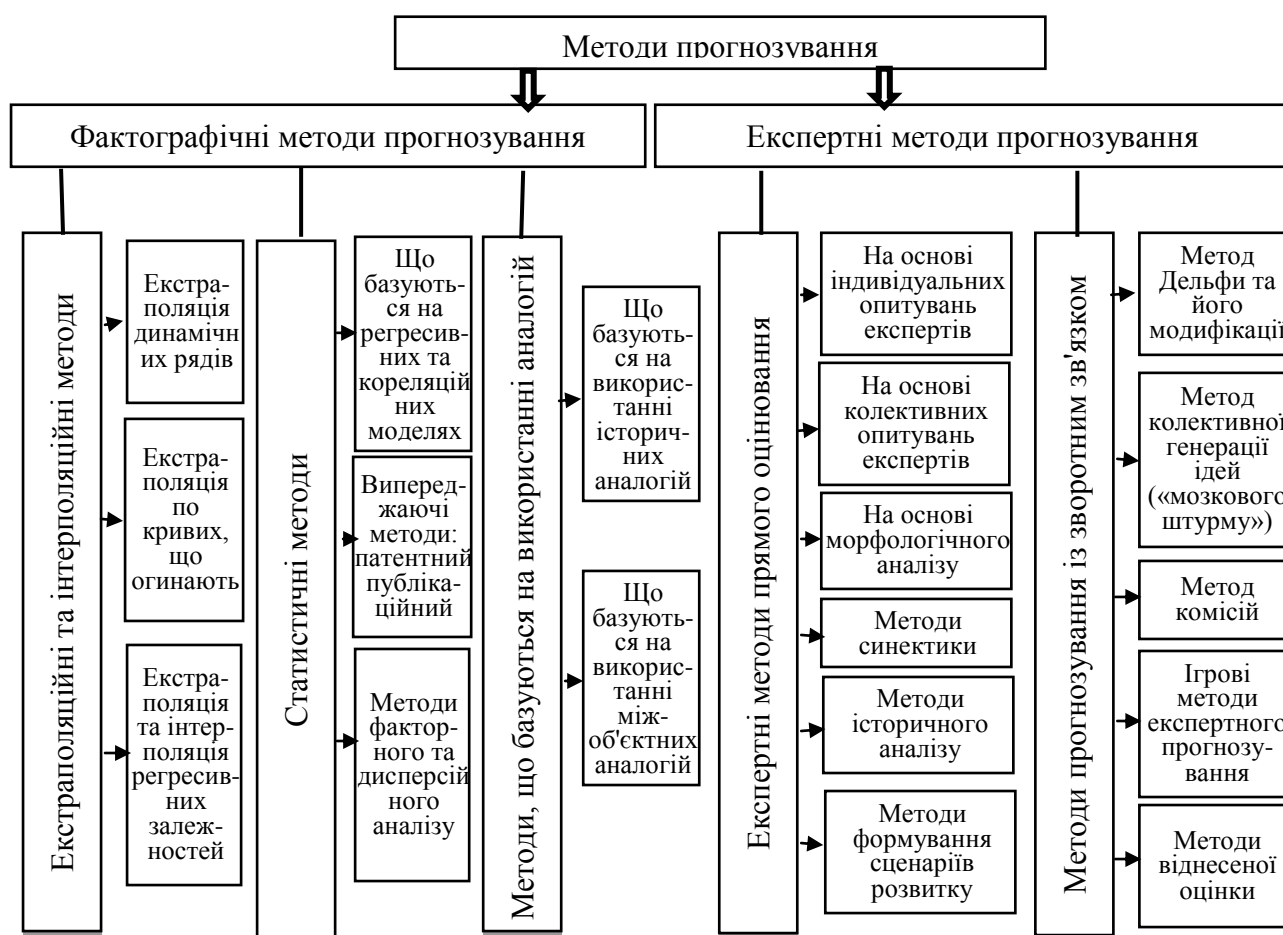

Рис. 1 – Класифікація методів прогнозування інвестиційної діяльності

При виборі методів прогнозування важливим є глибина попередження прогнозу: якщо прогнозований процес можна уявити еволюційним (без стрибків) – застосування формалізованих методів виправдане визначення стрибка й оцінки часу його; якщо ж у ньому

можлива поява стрибків, необхідно застосовувати методи експертних оцінок, але в ділянках еволюційного процесу застосовувати формалізовані методи [4].

Сформовані теорія і практика прогнозування інноваційної діяльності показують, що найбільший ефект розробки прогнозів досягається при застосуванні комплексу методів (один метод доповнюється іншим).

При прогнозуванні фундаментальних досліджень широкого поширення набули системний аналіз та синтез, методи експертних оцінок: сценаріїв, побудови «дерева цілей» та морфологічного аналізу, екстраполяції, оптимізації, факторні та імітаційні моделі, система укрупнених балансових розрахунків.

Таким чином, методи прогнозування інноваційної діяльності багатоаспектні та багатоваріантні, що надає їм свою форму та своє «обличчя» в кожній окремій економічній системі, саме тому для досягнення максимального результату необхідно врахувати всі фактори макро- та мікросередовища економічної системи, для якої застосовується метод.

Список використаних джерел:

1. Касич А. О., Канунікова К. О. Інноваційна активність підприємств України: динаміка, проблеми та шляхи вирішення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 22. С. 21-24.
2. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/XH6YF00A>
3. Моделювання та прогнозування економічних процесів: Матеріали XV Всеукраїнської науково-практичної конференції. – К.: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. URL: <https://ecocyber.fmm.kpi.ua/wp-content/uploads/2022/06/mrep2021.pdf>
4. Фоміченко І.П., Баштовий В.П., Кожурін Д.О., Пахомова О.В. Сучасні аспекти та методи управління інноваційною діяльністю на вітчизняних підприємствах. *Економічний вісник Донбасу*. 2022. № 1 (67). С. 103-109